

TOELICHTING RAAD VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN ZITTING VAN 17/10/2022

De vergadering wordt geopend door de voorzitter **aansluitend op de gemeenteraad**

Openbaar

1 Notulen en zittingsverslag raad voor maatschappelijk welzijn van 19 september 2022 - Goedkeuring

Besluit:

Enig artikel.

De notulen en het zittingsverslag van de raad voor maatschappelijk welzijn van 19 september 2022 worden goedgekeurd.

Feiten en Context

Op 19 september 2022 vond een raad voor maatschappelijk welzijn plaats waarvan de notulen en het zittingsverslag in een volgende zitting moeten worden goedgekeurd.

De notulen zijn terug te vinden in bijlage, het zittingsverslag werd gepubliceerd op de gemeentewebsite en is raadpleegbaar via <https://kontich.notubiz.be/>

Bevoegdheid

Art. 32 en 74 van het decreet lokaal bestuur van 22 december 2017.

Juridische grond

- Art. 32 en 74 van het decreet lokaal bestuur van 22 december 2017.
- Art. 277 § 1 en 278 §1 van het decreet lokaal bestuur van 22 december 2017.
- Het huishoudelijk reglement van de raad voor maatschappelijk welzijn van 21 januari 2019.

Bijlagen

20220919_RMW_notulen.docx

2 Hervorming sociale toelagen - Invoering werken met referentiebudgetten - Goedkeuring

Besluit:

Enig artikel.

De raad voor maatschappelijk welzijn keurt de hervorming van de sociale toelage en de invoering van het werken met referentiebudgetten goed.

Feiten en Context

De hervorming van het toelagensysteem is een actie in het lopende meerjarenplan:

“Actie 3.4.5. Het huidige sociale toelagensysteem evalueren en aanpassen in functie van nieuwe noden- en behoeften én met het oog op een kwaliteitsvolle, laagdrempelige en objectieve toekenningsprocedure.”

Door alle evoluties en maatschappelijke tendensen zijn de huidige toelagen achterhaald en verouderd. Niet alle sociale rechten worden voldoende uitgeput om uiteenlopende redenen en er zijn heel wat nieuwe rechten. Bij het uitwerken van een nieuw kader willen we inzetten op laagdrempeligheid en de veranderde noden en behoeften.

Het doel is niet om deze toelagen gewoon aan te passen, wel om in de diepte een structureel uniform transparant systeem te krijgen voor cliënten, dat zowel eenvoudig als wetenschappelijk onderbouwd is. En om zo te komen tot een afgestemd aanbod op maat.

De kernopdracht van het OCMW is nog steeds dat eenieder een leven moet kunnen leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid. Menswaardigheid vertaalt zich in voeding, kleding, huisvesting, toegang hebben tot gezondheidszorg e.d. Wie daar moeilijkheden in ondervindt, kan

beroep doen op het OCMW. Toekomstige financiële steun en de maatschappelijke dienstverlening moeten hierop afgestemd zijn

Aanpak: toepassen van beschikbare methodieken en tools met nadruk op **2 hefboomen**:

Referentiebudgetten: dit is een geobjectiveerd systeem met weerspiegeling van de minimale kosten die mensen moeten maken om menswaardig te kunnen leven, gebaseerd op de effectieve prijzen en afgestemd op verschillende gezinstypes en leef- en woonsituaties. Zo wordt onderscheid gemaakt tussen eigenaars, huurders op sociale woonmaatschappij of huren op privémarkt. Het principe van referentiebudgetten wil men doortrekken naar de besluiten van het bijzonder comité van de sociale dienst.

- CEBUD (een centrum voor budgetadvies en –onderzoek, verbonden met de Thomas More Hogeschool) – onderzocht welke goederen en diensten noodzakelijk zijn voor een menswaardig leven en dit o.b.v. (inter)nationale richtlijnen, wetenschappelijk expertise en focusgroepsgesprekken. Dit zit in ‘korven’ die jaarlijks geëvalueerd worden en telkens tot actuele referentiebudgetten worden verwerkt. zie bijlage 'productengids'
- De REMI-tool is meetinstrument voor OCMW's om op maat van de cliënt het referentiebudget naast de reële inkomens te leggen en om op die basis ondersteuning op maat uit te werken. De REMI-tool is tegelijk educatief om cliënten te leren zelf beter te budgetteren. De tool bevat ook ‘reserveringsuitgaven’ als buffer voor verwachte uitgaven.
- Het werken met deze uniforme criteria geeft een objectieve kijk, onafhankelijk in welk OCMW een cliënt komt en is door de aard van de samenstelling tegelijk gekoppeld aan de eigen lokale context.
- Doel is dat zoveel mogelijk OCMW's gaan werken met de REMI-tool en Kontich wil hier ook mee starten. De huidige thematische toelagen worden daarbij losgelaten en de inkomenssituatie van gezinnen wordt globaal verbeterd. Daarnaast wordt gekeken naar parallelle lokale kortingen, zoals reductietarieven.

Het voordeel is dat een cliënt tot betere inzichten komt over zijn eigen bestedingsgedrag, dat hij mee geresponsabiliseerd wordt en tot grotere zelfredzaamheid begeleid wordt. Tegelijk geeft de tool beleidsmatig aan raadsleden een eenvormig en actueel overzicht van inkomsten/uitgaven per cliënt.

Uitputten sociale rechten

- Nog een werkinstrument van CEBUD zijn checklists voor het verkennen van alle sociale rechten, om prioritair die rechten uit te putten.
- Het Geïntegreerd Breed Onthaal (GBO) moet toegankelijke sociale hulp- en dienstverlening realiseren en onderbescherming tegengaan. Het GBO is een verplichte samenwerking tussen OCMW, Diensten maatschappelijk werk van de mutualiteiten en het CAW. Een doel is dat zij gezamenlijk en uniform deze rechten verkennen

Het werkkader :

Het werkkader omvat de afspraken met betrekking tot het uniformiseren van het onderzoek naar behoefte en de wijze waarop de maatschappelijke dienstverlening hierop wordt afgestemd , in het bijzonder de mogelijkheden van de toekenningen financiële steun.

1. Onderzoek naar behoefte

Het maken van “een nauwkeurige diagnose nopens het bestaan en de omvang van de behoefte aan dienstverlening” (Art. 60 OCMW wet) én het respecteren van het gelijkheidsbeginsel vereist dat ieder OCMW goede afspraken maakt over de wijze waarop behoefte wordt onderzocht.

Om een goede diagnose te kunnen stellen van de behoeftesituatie van een gezin, en om ervoor te zorgen dat maatschappelijk assistenten binnen eenzelfde OCMW hiervoor gemeenschappelijke richtlijnen hanteren, is het noodzakelijk om voorafgaand aan het invoeren van gegevens in REMI een aantal goede afspraken te maken. In dit hoofdstuk doen we een aantal aanbevelingen over de praktische afspraken die nodig zijn vooraleer met REMI aan de slag te gaan. Het gaat hierbij om afspraken met betrekking tot de doelgroep, het gezinsinkomen en de gezinsuitgaven. Daarnaast bespreken we nog apart de afspraken over cliënten die niet zelf kunnen beschikken over hun eigen inkomsten zoals schuldenaars in budgetbeheer of personen onder bewindvoering.

2. Afstemming maatschappelijke hulpverlening, in het bijzonder : toekenning financiële steun. REMI diagnosticeert de financiële behoefte op maat van iedere gezinssituatie. De tool geeft als resultaat een maanbudget waarin het saldo van inkomsten en noodzakelijke uitgaven de mate van behoefte toont.

Hoe groter het positief saldo, hoe meer het gezinsbudget volstaat om alle noodzakelijke kosten te kunnen betalen.

Hoe groter het negatief saldo, hoe minder het gezinsbudget toelaat om alle noodzakelijke behoeften te vervullen met het oog op volwaardige maatschappelijke participatie.

Het toekennen van aanvullende financiële steun is één van de mogelijkheden in het financieel ondersteunen van behoeftige gezinnen door OCMW 's. Andere noodzakelijke stappen die OCMW 's samen met cliënten kunnen zetten zijn:

- Zorgen dat alle rechten op andere inkomsten of tussenkomsten worden uitgeput;
- Nagaan of de huidige inkomsten kunnen worden verhoogd door het vinden van passende tewerkstelling of het uitbreiden van arbeidsuren.
- Onderzoeken in welke mate vaste kosten zoals bijvoorbeeld huur, energie, kinderopvang, internet of telefonie kunnen worden beperkt.
- Immateriële ondersteuning bieden (budgetbegeleiding, verslavingszorg, woonbegeleiding, ...) die de financiële redzaamheid van kwetsbare gezinnen verbetert

Deze vier stappen verhogen het besteedbaar inkomen van gezinnen structureel. Doch vaak kunnen ze niet worden gerealiseerd op korte termijn of volstaan ze niet om het negatieve saldo volledig weg te werken. In dat geval is het (tijdelijk) verlenen van aanvullende financiële steun aangewezen. Immers, een gebrek aan financiële middelen heeft een negatieve impact op veel levensdomeinen, zoals huisvesting, gezondheid, onderwijs, mobiliteit of sociale relaties.

De OCMW-wet geeft OCMW's een zeer grote beleidsruimte om te bepalen hoe zij curatieve en preventieve acties verzekeren om de maatschappelijke participatie van behoeftige cliënten te bevorderen (OCMW-wet, art. 57 § 1). OCMW's beslissen autonoom over de aard en de omvang van de hulp- en steunverlening die wordt verstrekt. Hierdoor stelt men in de praktijk grote verschillen vast tussen OCMW's met betrekking tot de aard, de toekenningsvoorwaarden en het niveau van de verstrekte aanvullende financiële steun.

REMI maakt een meer gelijkwaardige hulpverlening mogelijk omdat het vertrekt van een gemeenschappelijke visie op menselijke waardigheid. Daarnaast moedigt de tool maatschappelijk assistenten aan om zorgvuldig maatwerk te leveren en geeft het beleidsverantwoordelijken voldoende autonomie om gemotiveerde beslissingen te nemen over de meest gepaste hulpverlening in de gegeven lokale sociaaleconomische en politieke context. Om hun kerntaken behoorlijk te kunnen vervullen moeten lokale overheden niet alleen kunnen terugvallen op voldoende knowhow en goede instrumenten; ze moeten ook voldoende budget kunnen vrijmaken om alle kwetsbare gezinnen op adequate wijze te kunnen ondersteunen.

In samenwerking met de financiële dienst zullen de REMI-budgetten structureel gemonitord worden. We denken eraan om op vaste nog te bepalen momenten een rapport te trekken en dit structureel terug te koppelen naar het beleid.

Een specifieke opdeling van de REMI-budgetten in verschillende levensdomeinen zou nog extra informatie opleveren naar het beleid toe. Deze piste onderzoeken we nog in het kader van haalbaarheid op vlak van onze bruikbare software pakketten.

Voor het uitschrijven van het werkkader baseerden we ons op aanbevelingen vanuit CEBUD, de tot op heden gangbare wijze van toekennen van financiële steun en het lerend netwerk van de REMI gebruikers.

Daarnaast zijn we ons ervan bewust dat dit afsprakenkader een dynamisch gegeven is en dit permanent overleg en mogelijke bijsturing kan vragen.

Aankooplicentie REMI tool:

In samenspraak met CEBUD hebben we gedurende 3 maanden een proeflicentie gekregen om het gebruik van de REMI- tool toe te passen en ons werkkader uit te werken aan de hand van de verkregen informatie.

Vanaf 1 november was de aankoop van de REMI licentie voorzien: kostprijs REMI tool € 4066,- incl. btw (15.000-49.999 inwoners)

Licentie voor 6 jaar: 20% korting

Wat zit in de prijs:

- In-house vorming
- Jaarlijkse vorming voor nieuwe medewerkers
- Jaarlijks rapport
- Lerend netwerk
- Helpdesk
- Privacybeleid

Door een federale aanbesteding om het gebruik van referentiebudgetten in alle OCMW's intrede te doen vinden, zal de licentie vanaf 2023 gratis worden.

Om de geleverde ondersteuning en de input van CEBUD te waarderen ,en de continuïteit in de opstart van deze vernieuwende werking te garanderen , willen we alsnog een licentie aankopen voor 2 maanden ten bedrage van €500,- (zonder BTW).

Bevoegdheid

De raad voor maatschappelijk welzijn is voor dit agendapunt bevoegd op grond van artikel 78 van het decreet lokaal bestuur van 22 december 2017.

Juridische grond

Decreet lokaal bestuur van 22 december 2017

Inspraak en advies

- BCSD: 10 augustus 2022
- MATT: 20 juli 2022
- Sociale raad: 23 juni 2022.
- VAB: 19 september 2022

Financiële weerslag - BBC

De hervorming van de sociale toelage is vooral een efficiëntie-oefening, waarbij zowel voor de sociale dienst als het bijzonder comité veel minder workload is, en er een objectieve en wetenschappelijke basis wordt gehanteerd voor alle rechthebbenden.

Door het hanteren van een stapsgewijze aanpak en het beperken van de doelgroep gaan we in eerste instantie uit van een gelijkblijvende budgettaire impact. In samenwerking met de financiële dienst zullen de REMI-budgetten structureel gemonitord worden om de budgettaire impact te kunnen inschatten. Op vaste nog te bepalen momenten(in afstemming met financiële dienst) trekken we rapporten en koppelen we dit structureel terug naar het beleid.

Aankoop licentie 2 maanden: € 500,- exclusief btw

Bijlagen

Advies SR 2022 03 Hervorming sociale toelagen_afgewerkt.docx, afsprakenkader REMI.docx, BCSDadvies.docx, Productengids REMI versie juni 2020.pdf

3 Kinderkansen - Beleidsplan, kader en acties - Kennisneming

Besluit:

Enig artikel.

De raad voor maatschappelijk welzijn neemt kennis van het beleidsplan Kinderkansen en het hieraan verbonden actieplan.

Feiten en Context

De opmaak van het Beleidsplan Kinderarmoede in Kontich nam zijn start in 2018. Helaas zorgden externe factoren zoals de pandemie en personeelwissels voor vertraging. Op 1 februari startte Ellen Vanassche als coördinator Huis van het Kind.

Deze nieuwe start en de inzichten die corona ons op het domein van kinderarmoede liet zien, grijpen we aan als een nieuwe kans om het Kinderkansenplan te herlanceren.

We kiezen er de komende 3 jaar voor om in te zetten op de basis en die zo breed mogelijk te maken in plaats van nieuwe initiatieven. We bekijken het eigen aanbod van dichtbij om af te toetsen op toegankelijkheid en drempels. We gaan naar de kern van elke werking en investeren in stevige ankerpunten om in de toekomst op verder te bouwen. Daarbij zien we dat iedereen mee kan en dat er aandacht is voor alle groepen, ook de meest kwetsbare. We doen dit met alle partners samen, met aandacht voor samenwerking, het opbouwen van netwerken en ondersteuning. Kinderarmoede is immers een zaak van iedereen.

Op de raadscommissie burger en welzijn van 30 maart 2022 werden de strategische doelstellingen van het beleidsplan Kinderarmoede een eerstekeer voorgelegd. Binnen dit kader werden vervolgens operationele doelstellingen en concrete acties op participatieve wijze geformuleerd. Deze werden nu toegevoegd aan het Kinderkansenplan dat ter goedkeuring voorligt.

Het Beleidsplan kinderkansen Kontich is klaar om aansluitend op de goedkeuring van de gemeenteraad op 17 oktober aan de buitenwereld voor te stellen.

Bevoegdheid

Decreet lokaal bestuur van 22 december 2017; Art. 77-78

Juridische grond

Decreet lokaal bestuur van 22 december 2017

Inspraak en advies

De nota werd besproken op:

- Het MAT op datum van 20 april 2022
- De Sociale Raad op datum van 23 juni 2022
- De Jeugdraad op datum van september 2022
- De raadscommissie burger & welzijn van 5 oktober 2022

Bijlagen

2022-2 Advies Jeugdraad Kinderkansenplan.docx, Advies SR 2022 02 Beleidsplan Kinderkansen Kontich.docx, Beleidsplan_Kinderkansen Kontich_Doelstellingen en actiesDEF.docx, Beleidsplan_Kinderkansen Kontich_Strategische doelstellingen.docx

4 Mondelinge vragen